

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

V. Sacellum B. virg. Lindensis, sacris BB. Martyrum Symphoriani & liberatae Lipsanis, uti & Christi Crucifixi effigie, miraculi gloriâ illustri auctum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

CAPVT V.

Sacellum E. V. Lindensis, sacris BB. Martyrum Symphoriani & Liberatae Lipsanis, veri & Christi Crucifixi effigie, quamvis ad aspectum rudi, miraculi tamen gloriâ illustri auctum.

Qvod de augustissima Numinis parente universim Græca in Menæis (a) canit Ecclesia, cani etiam de Lindensi Deipara, suo quodam jure, potest: videlicet, illud æterni Patris verbum, absque ullâ virginitatis corruptione Tabernaculum in MARIA fixisse; ad quod præcellentem Martyrum chorum, qui præconum instar, illam veram DEI Matrem depradicant, attraxerit. Nam & ad Lindense Virginis sacellum, è sacro illo Martyrum choro, tanquam ad quoddam divinitatis Tabernaculum v. Non. Julii Anni MD CXXXI. attracti sunt sancti Symphorianus & Liberata: sive, ut, quem admodum in cælo, ita & in terris, communi cum Regina Martyrum frueretur gloriâ; sive ut suæ, omniumque Martyrum, ac Sanctorum Reginæ tanquam familiares præstò adessent Palatini. Quâ porrò hominum pompâ gaudio, ac veneratione, sacra Martyrum Lipsana deportata Lindam fuerint, quoniam illo jam tempore res literarum monumentis fuit tradita, eadem ego fide, quin & verbis iisdem, ne quid vel de authoris, vel de historiæ veritate videat deterrere, hîc prodam:

v. No-

(a) μή διαφθείρας τὴν παρθενίαν ὅπως τὴν σὴν, λόγῳ τῆ πατρὸς, ἐσκήνωσεν ἐπὶ σοὶ, ἢ μαρτύρων ἐπέσπασατο χορὸν αἰοίδιμον, θεοτόκον αἰγὴν σε κηρύττοντα. apud VVagnereck. num. 281.

V. Nonas Iulii, Anno 1631. Dies triumphali sacrorum
Lipsanorum translationi, definitus est in districtu Resselie
si, proximus à visitante Elizabetham Virgine; nam ipsis au-
gustissima Virginis feris concedendum aliquid fuerat in-
sitata & flagrantissima hominum pietati, undique ad cle-
mentissimam Lindensis Oratorii Præsidem concurrentium
partim ut incenso supplicis animi cultu, optata desiderii
rum beneficia, communi miserorum Matrigrati reporu-
rent; partim ut temporaria, simul & æterna divina liberali-
tatis munera, interventu pientissima Domina exposcerent;
suisque necessitatibus compararent. Numerus concurrentium
pro tunc multitudinis fere quinq; millium erat. Quadri-
genti diurno refecti epulo, singularia eo loci, sua in DEUM
ac Virginem Matrem studia, ac venerationem sunt attesta-
ti. Iter suum orsa est processio ab oppido Besteinensi, duobus
milliaribus Resselio disito, in ipsa visitantis DEIPARÆ festi-
vitate, post vespertinam divini officii Psalmidiam, fre-
quenti incolarum confluxu & comitatu; multisq; inuitata
devotionis argumentis. Deferebant sacratissima Martyrum
ossa, bini Presbyteri, qui gravem urontis solis æstum, & mul-
tiplices longinqui itineris molestias, strenuè sequaci & mor-
rigerâ cum turba pedes confecerunt (nec enim vacillâ
gressu poterant, quos pernix animorum in DEUM, super-
que affectus, provexerat) univèrse verò viæ tedium in deli-
sa divinarum laudum, ac piissimorum concentuum vigili-
tudine allevabant. Medio in itinere Paracia Glockstein-
sis, pulchro ceremoniarum ritu Martyribus obviam proce-
dere, novisq; in superos fungi officiis, & singularem illis hon-
nozem, sacra in ade habere visa est. Mox inde pari venera-
tione discessum, & quasi de integro, concentu vario, prio-
re q; ordine, præcipiti iam ad vespertinam die, Resselium
itum. Consultum autè Resselii fuerat, quid è triumphali

divorum honore esset; ergo ubi Campanis signum datum,
 cives militari ordine & apparatu, labaro civitatis praeunte
 obviam exire; alii, ut collegiasi opifices, ceroferaria circi-
 ter quinquaginta eleganti opere splendida deportare, tota
 in occursum effundi civitas, clero cum choro praeunte. Vbi
 iam beatissima lipsana, cernuus extra mania populus susce-
 pit, aenea fistula fragore bellico triumphum sonare; & redue
 congratulantium agmen ad civitatem redire capit. Et quia
 succedente nocte, maior usus aurium, quam oculorum fuit,
 commovit festivus campanarum pulsus, iteratus crebro
 scloporum sonus, & suave canentium melos, praesentium
 animos in attentioem procedentium in triumpho Marty-
 rum venerationem. Iucundum erat intueri civilem cohor-
 tem, ordine longo, praeforibus Templi Parochialis disposi-
 tam, cum iam limen adis sacrae gloriosi Cineres subirent,
 uno quasi igne crepusculum illustrare, & fragore non inter-
 rupto per sonare, ipsum vero Templum ad ingressum sacro-
 rum Corporum luminaribus undiq; praesulgentibus, trium-
 phali quodammodo ardere incendio. Conclusa est diei illius
 cum nocte solennitas; Postera luce horis sub lucano, ad soni-
 tum campana excitis hominibus, primoque re divina facta,
 novus cum sacro reliquiarum deposito, progrediendi modus
 innovatur; praebant signorum paria aliquot, pone studiosa
 Inventus, elegantiori vestrum ornatu, & torquibus insignis;
 palmas manibus praeferens, sequebantur Presbyteri nume-
 rosi; quos rei dignitas ad divorum cultum e vicinis convoca-
 verat, multiplici sacrarum rerum apparatu instructi; Ho-
 rum unus, proximè sequentibus, triumphantibus Imperato-
 rum corporibus grato odore thuris honorem faciebat. Ibat
 deinde cum primoribus civitatis non impigris passibus Magna
 & Gen. Dominus Sadorsciis S. Regia Maiest. Secret. strenuus
 sacra

*sacra Translationis propagator. Hic triumphale iter
 steino pedibus infirmis ingressus, fortiter Lindam pede
 terminavit. Inter viam profundum animi silentium, &
 gularis omnium in superos cultus elucebat: alii precatori
 versabant sphaerulas, alii caelestium rerum studio, ac con
 mentatione detinebantur, omnia concentu musico persfru
 pebant. Postquam verò religiosissimum Lindensis Virgini
 sacrarium attingissent, eleganti variaque rerum sacra
 suppellectili ornata resplenduit ades: plurima in auro, &
 argento diva Matris, divorumque simulacra effulsere. Sacra
 li parietes pulchro imaginum, & peristromatum ornata
 vestiti enitebant. Post decantatum sanctorum Ambrosii &
 Augustini hymnum Ecclesiastes gloriosum Martyrum tri
 umphum, disertè venusteq; ad populum celebravit, tum pra
 sentissimum ei loco DEUM, novosque calites salutaris divina
 hostiae immolatione sanctè colere, & suavi instrumentorum
 vocumque symphoniam venerari caperunt. Vbi litatum libe
 tumque DEO, selecta è studiosorum numero iuventus, in
 loco eminentiore, purpuratos mundi victores, elaboratis
 varieque ingeniosis, praeunte & sequente choro, deventu
 ta est congratulationibus. Posthac alii presbyteri sacra
 rati, martyrum honorem re divinam promoverunt, & tunc
 Lindensi Capitolio invicti Imperatores triumphum
 concluderunt. Non omittendum inter alia videtur evide
 ntissimum miserti mortalium Numinis argumentum, quod
 non dubiè efficacibus novorum Patronorum suffragia Res
 selum excepit. Nam cum nimiam vi urentis solis, ac calor
 prava frugesque languerent, ac arescerent, nec tellus arid
 pluvis immadere possset, in sequente nocte post dictam
 rum cinerum translationem, etiam calum vim
 quando ita terra conveniebat dimisit, roremque concepit.*

Nimirum novum diurnae opitulationis asylum, felix beatorum Martyrum depositum, Lindensi contulit celebritati.

Prævium beatorum Martyrum, quasi anteambulorum aut servorum gradum, proximè secutus, & Lindam Marianam, in sua Effigie, ingressus est ipse Dominus. Ingressus, inquam, eâ quadantenus, quâ olim in mundum venerat, hoc est, vili & abjectâ specie: sed quæ multò, uberius quàm vel Brutiscipiones, vel Sileni Alcibiadis, contineret ipsius divinitatis aurum. Rudis equidem est ad aspectum Christi Crucifixi effigies; sed quæ, ob præsentem illius, quem refert, majestatem, eximium de hæresi jam egit triumphum. Nimirum, uti vetus illa Deiparæ Lindensis imago (quemadmodum libro primo vidimus) de gentilium idololatriâ tot antè seculis, & postmodum de nascente in Prussia hæresi, superiore seculo triumphavit: ita decebat recurrente seculo eundem, de eadem hæresi, non jam in Deiparæ, sed in ipsius Crucifixi DEI imagine triumphum restaurari. Sicut autem illa, ita & hæc apud Lindam Marianam, quasi triumphalem quendam sibi videtur Arcum delegisse: ita ut sicut divino placitum fuit Numini, Lindam per Sadorscium instaurari, ita per Sadorscium videatur placuisse triumphantis, Christi apud Lindam statui signum. Qua de re, non me, sed ipsum in publico loquentem monumento Sadorscium, juverit audire. Sic enim ille:

Ego Stephanus Sadorsky sacrae regiae Maiestatis Secretarius, ad perpetuam rei memoriam testatum esse volo, coram illustrissimo & reverendissimo Domino, Domino Nicolao Szyszkowsky Episcopo Varmiensi; me donasse Patri-

bus Societatis JESU Residentie & futuro Collegio Resse-
 liensi CHRISTI crucifixi ex ligno sculpti antiquissimam
 Imaginem, ab hæreticis surreptam in ducali Prussia, mibi-
 que allatam à generoso Domino Melchior Lesguan, hære-
 ditario in Zanderbork; pro Aede sacra, magnis miraculis
 illustri B. Virginis MARIAE Lindensis; quam quidem ima-
 ginem seu statuam CHRISTI crucifixi sine cruce (cui
 modò affixa est) hæretici in ducali Prussia, ex odio Religi-
 nis catholicae, tanquam objectum & fomentum idololatriæ
 papisticae (ut illi appellant) conati sunt non semel combure-
 re; & quamvis in varios ignes eam coniecissent, nunquam
 potuit ab igne ullam injuriam & læsionem, immo denigra-
 tionem pati; confirmante DEO divinitus hoc miraculo, ve-
 ritatem fidei catholicae, de sacro usu & cultu imaginum
 sacrarum. Quod miraculum conservata in igne, sine ulla læ-
 sione dicta sacra statua, ipsi hæretici in ducali Prussia, mibi
 cum magno & sincero, cordis affectu, confessi sunt; præse-
 rim dictus, generosus Dominus Melchior Lesguan; qui co-
 ram illustrissimo & reverendissimo Domino Simone Rud-
 nicki bon. mem. Episcopo Varmiensis defuncto, publicè
 multis Catholicis & Hæreticis presentibus, & id audien-
 tibus, confirmavit. In quorum fidem hoc testimonium dedi,
 à me subscriptum, & sigillo meo roboratum. Resselii Anno
 christiana salutis 1634. die 19. Octobris.

(L.S.)

Stephanus Sadorsky
 S.R.M. Secretarius
 manu propria.

CAPUT

Beneficia, quibus Linda

C A

Linda Mašina, majore, qu
 non beneficiorum
 dorum causâ, a
 mienli
 ad

Quod in arborum
 morum solet usu
 ac floribus, ab horto
 obveniunt, sed non p
 ra atque industria.
 stolonum, suffraginur
 morum, frondium,
 ars quantum conduci
 la, cum pietatis ac reli
 te, magnitudine, ac
 florum; tamen ubi no
 accedit, non modica
 rem fidam, viderur ip
 perientia loqui. Qu
 tra atque operariis a
 ti ac Deiparæ major
 gitas atque clem
 vant tum animi, tum
 cia. Et quidem, quod
 rationum que gratiæ,
 estabuntur; quæ ve
 pte paucis libabur
 ne fatendum est, in
 longè pauciora, quâ e
 a. Nam ut curationu